

FOTO. P. O. SVANBERG.

Flygande skärfläcka, Skåne, 21. juli 1929.

SKÄRFLÄCKAN, *RECURVIROSTRA AVOCETTA*, L., PÅ NYTT HÄCKANDE I SVERIGE

AV

YNGVE LÖWEGREN

Till de fåglar, som man för alltid trots förlorat sin hemortsrätt i Sveriges fauna, räknade man skärfläckan. Dess utbredning har visat en beklaglig tillbakagång. Till mitten av förra århundradet häckade den på flera ställen längs södra Östersjön, ävensom på Gotland och Öland. Enligt Sundevall »Svenska Foglarna« häckade den ännu 1819 på Näs holme, och 1824 syntes ett par vid Burgsviken. Båda ställena ligga på Gotlands sydöstra kust. Men under det att den försvann från Gotland redan under förra hälften av 1800-talet, höll sig en mer och mer decimerad koloni kvar på södra Öland. Vid Sandviken vid Ottenby på Ölands södra udde fanns skärfläckan redan vid tiden för Linné's »Öländska resa«, 1741, dock troligen ej häckande. Enligt

uppgifter i »Fauna och Flora« av B. Hanström, 1915, och K. Kolthoff, 1921, häckade vid Sandviken under åren 1868 och 1869 ett tjugotal par, men under det följande decenniet minskades antalet, och år 1880 fanns endast två par häckande därstädes. Sedan dröjde det till 1886, då 2 à 3 par infunno sig, innan det på nytt visade sig någon skärfläcka på Öland. Sedermera tycks den ha varit försvunnen till 1895, då trenne exemplar anlände i maj och uppehöll sig till augusti, dock utan att häcka. Sedan dess har den icke observerats på Öland.

Orsakerna till skärfläckans försvinnande från denna lokal sätter G. Kolthoff i samband med de lokala förändringar, som ägde rum vid islossningen år 1871. Stranden, där skärfläckan häckade vid Sandviken, var nämligen betäckt med stora tångbankar, vilka voro ett omtyckt tillhåll för fåglarna. Under 1871 års islossning fördes dessa bankar bort av isen. Betingelserna för skärfläckans trivsel blevo sålunda förändrade, och då häckplatserna blevo beroende av de nyckfulla havstångbankarna, dröjde det inte länge, förrän skärfläckan försvann från sin sist kända häckningsplats på Öland.

Sedan dess har man trott, att skärfläckans historia i Sverige var all. Men då skärfläckan är på utbredning österut i Danmark, kunde man vänta, att den så småningom även skulle komma till Skåne. Härifrån har också ett antal fynduppgifter erhållits under de senaste trettio åren.

Enligt en av avlidne intendent O. Gylling, Malmö, gjord anteckning på ett exemplar i Malmö Museum skulle ett par skärfläckor häckat vid Foteviken i Skånes sydvästra hörn år 1896. Under de därpå följande åren skötes två exemplar i närheten av denna plats. 1903 företogs försök, att inplantera skärfläckor på Måkläppen utanför Falsterbo. Detta misslyckades, men 1909 införskaffades ungfåglar från Holland och utplanterades. De höllo sig dock inte kvar på Måkläppen. Åren därefter iaktogs den däremot på ett flertal platser längs Skånes västra kust. Under de därpå följande decennierna ha enstaka exemplar visat sig eller blivit skjutna längs skånska kusten. Man kunde därför också ha skäl att vänta, att skärfläckan skulle börja häcka i Skåne, och det har också visat sig, att under de senaste tre à fyra åren ha två par häckat på södra Skånes kust. I fjor hade de, så vitt jag erfarit, endast tre ungar, men i år har re-

Skärfläcka, Skåne 21. juli 1929.

FOTO. P. O. SVANBERG.

Unge av skärfläcka, Skåne 26. juli 1929.

FOTO. P. O. SVANBERG.

sultatet varit bättre. Minst tre par ha häckat och sju ungar ha med säkerhet konstaterats.

Platsen, där de hålla till, består av sandiga, långgrunda med tång betäckta stränder, vilka äro be vuxna med strandråg, *Elymus arenarius*, och strandsenap, *Cakile maritima*. Tyvärr kan inte lokalen noggrant angivas, då risken förefinnes, att de inte längre få vara i fred för äggplundrare. De lokala förhållandena synas vara synnerligen gynnsamma för fåglarnas trivsel, och man kan därför våga hoppas, att kolonien skall tillväxa.

EN RINGMÆRKET STORMMAAGE, *LARUS CANUS*, SKUDT EFTER 13 AARS FORLØB

AF

FRU I. LEMMING MORTENSEN

Nr. 836. Mærket 16. Juli 1912 paa Egholm, $55^{\circ} 14\frac{1}{2}'$ n. Br. og $11^{\circ} 11'$ ø. L., af Direktør Rubow.

Fuglen blev, som meddelt i dette Tidsskrift, XVI, Side 79, atter fanget paa Egholm den 6. April 1917. Ringen, der var meget slidt, blev da erstattet med en ny, Nr. 4165. Den 29. Juni 1925 blev Maagen derpaa, efter Meddelelse fra Cand. phil., Lærer E. Rendtorff, Korsør, skudt ved Klarskov, c. 2,5 km Syd for Korsør, $55^{\circ} 20'$ n. Br. og $11^{\circ} 9'$ ø. L., af Forpagter Branth. Ringen, der blev indsendt, var ualmindelig slidt.

Dette Tilfælde har særlig Interesse, idet Fuglens Alder, 13 Aar, er den højeste, en Stormmaage hidtil bevislig har naaet; iøvrigt kan det tilføjes, at man, som meddelt i »Journal für Ornithologie«, 1927, Side 292, men Hensyn til Hættemaagen, *Larus ridibundus*, har gjort en ganske tilsvarende Iagttagelse, idet et i 1912 i Slesvig ringmærket Individ blev fundet dødt paa Øsel efter 13 Aars Forløb.